

ABC praw turysty cz.2

IX. Pieniądze na powrót do kraju

Jeżeli podczas pobytu w obcym państwie ktoś znalazł się w trudnej sytuacji i nie może kupić biletu na podróż powrotną do kraju, wtedy warto zwrócić się z tym problemem do konsula. Ten powinien udzielić pomocy, ale najpierw sprawdzi, czy już wcześniej takiej udzielono i czy została ona wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

Polak przebywający za granicą może zwrócić się do polskiego konsula o pomoc finansową na pokrycie kosztów powrotu do Polski. Pomoc może być udzielona szczególnie wtedy, gdy nie jest możliwe:

- przekazanie zwracającemu się o pomoc pieniędzy z Polski lub z innego państwa,
- opłacenie w kraju lub w innym państwie biletu na przelot lub przejazd danej osoby,
- skredytowanie przez przewoźnika opłaty za przelot lub przejazd,
- skorzystanie z kart kredytowych lub innych form zapłaty bezgotówkowej,
- uzyskanie środków na pokrycie kosztów powrotu na terytorium Polski na podstawie przepisów dotyczących usług turystycznych.

Konsul może w takich sytuacjach udzielić wnioskowanej pomocy, ale może także jej odmówić. Jednym z kryteriów jest to, czy osoba, która zwraca się o pomoc, już taką kiedyś otrzymała i czy wydatkowała ją na cele inne niż na powrót do Polski. Ważne jest także, czy wywiązała się ze zobowiązań finansowych przyjętych w związku z udzieloną mu pomocą konsularną, o ile takie istniały.

Zasadą jest, że pomoc na pokrycie kosztów podróży powrotnej do Polski jest bowiem udzielana po uzyskaniu zabezpieczeniem takim jest poręczenie majątkowe.

Wniosek o pomoc

Aby uzyskać pomoc konsula, trzeba złożyć wniosek. W rozporządzeniu ministra spraw zagranicznych z 28 sierpnia 2002 r. w sprawie udzielania przez konsula Rzeczypospolitej Polskiej pomocy finansowej oraz trybu postępowania przy jej udzielaniu (Dz.U. nr 151, poz. 1262) określono wzory wniosków zarówno o udzielenie pomocy finansowej za poręczeniem majątkowym, jak i bez takiego poręczenia. Nie zawsze bowiem jest ono możliwe. Jeżeli nie ma możliwości uzyskania takiego poręczenia, pomoc konsula polega na pokryciu kosztów powrotu do Polski najbardziej ekonomicznie uzasadnionym środkiem transportu. Turysta musi jednak zobowiązać się do zwrotu całości lub części otrzymanej kwoty, w terminie i w sposób określony w decyzji konsula o przyznaniu pomocy. Zobowiązanie takie podpisuje się na wniosku o udzielenie pomocy bez poręczenia.

WAŻNE

Konsul, w miarę potrzeby i możliwości, powinien udzielić osobie wnioskującej o pomoc w skontaktowaniu się ze wskazaną przez nią osobą lub instytucją, mogącą dokonać wpłaty poręczenia

Z poręczeniem majątkowym

Jeżeli wspomniane poręczenie majątkowe jest możliwe, osoba lub instytucja wskazana przez osobę starającą się o pomoc powinna przesłać pieniądze – w kwocie stanowiącej równowartość wnioskowanej pomocy finansowej – na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra spraw zagranicznych albo na rachunek bankowy lub do kasy polskiego urzędu konsularnego. Wpłaty tych należy dokonywać w złotych polskich, w kwocie przeliczonej według obowiązującego w Narodowym Banku Polskim w dniu dokonywania wpłaty kursu sprzedaży waluty, w jakiej ma nastąpić wypłata przez konsula pomocy finansowej. Wpłaty na rachunek bankowy lub do kasy polskiego urzędu konsularnego za granicą mogą być dokonywane w walucie państwa przyjmującego, w dolarach amerykańskich lub euro.

Po dokonaniu przez osobę, której udzielono pomocy finansowej, zwrotu jej równowartości, kwota wpłacona wcześniej tytułem poręczenia zostanie zwrócona poręczycielowi.

Pieniądze za pośrednictwem

Konsul może także zgodzić się, aby osoba lub instytucja wskazana przez wnioskującego o pomoc, przesłała na rachunek bankowy urzędu obsługującego ministra spraw zagranicznych albo na rachunek bankowy lub do kasy polskiego urzędu konsularnego przeznaczoną dla wnioskodawcy kwotę potrzebną na pokrycie kosztów jego powrotnej podróży do kraju. Po uzyskaniu potwierdzenia wpłaty, konsul wypłaca równowartość wpłaconej kwoty wnioskodawcy za potwierdzeniem odbioru. Potwierdzenie to podpisuje on na formularzu złożonego wcześniej specjalnego wniosku o wyrażenie przez konsula zgody na pośredniczenie w przekazaniu pieniędzy na pokrycie kosztów powrotu do Polski.

W razie klęski żywiołowej

W szczególnych sytuacjach pomoc konsula jest wolna od powyższych wymagań. Dotyczy to ofiar klęsk żywiołowych i innych wyjątkowych zdarzeń losowych. W takich przypadkach konsul może, wykorzystując środki budżetowe na opiekę konsularną, udzielić pomocy finansowej na pokrycie kosztów powrotu do Polski bez konieczności składania wspomnianych zabezpieczeń, ewentualnie może uzależnić udzielenie pomocy od zobowiązania się wnioskodawcy do zwrotu tylko jej części.

W szczególnie trudnych przypadkach (których przepisy nie określają) konsul, za zgodą ministra spraw zagranicznych, może podjąć wszelkie inne działania niezbędne dla zapewnienia pomocy finansowej na pokrycie kosztów powrotu do Polski.

Odroczenie zwrotu

Minister spraw zagranicznych, a także konsul, mogą w szczególnie uzasadnionych przypadkach, z uwagi na możliwości płatnicze dłużnika, odroczyć mu termin zapłaty całości lub części należności albo rozłożyć płatność całości lub części należności na raty. Jeżeli natomiast dłużnik znajduje się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej lub majątkowej, a zwłaszcza gdyby konsekwencją egzekwowania należności mogło być pozbawienie dłużnika środków niezbędnych do utrzymania na poziomie najniższego wynagrodzenia za pracę pracownika, wówczas mogą umorzyć zobowiązanie w całości lub w części.

WYBRANE ZADANIA KONSULA

- Zapewnia pomoc obywatelom polskim w realizacji praw przysługujących im zgodnie z prawem państwa przyjmującego oraz prawem i zwyczajami międzynarodowymi.
- O ile nie zabrania tego prawo państwa przyjmującego, konsul z urzędu podejmuje przed sądami lub innymi władzami tego państwa czynności niezbędne dla ochrony praw i interesów obywateli polskich, jeżeli z powodu nieobecności lub innej ważnej przyczyny nie mogą oni w odpowiednim czasie bronić swoich praw i interesów, ani nie ustanowili pełnomocników. O podjęciu tych czynności konsul zawiadamia niezwłocznie osobę zainteresowaną.
- Za zgodą ministra spraw zagranicznych i na podstawie udzielonego pełnomocnictwa może zastępować lub zapewniać zastępstwo obywateli polskich przed sądami i innymi organami państwa przyjmującego w celu ochrony praw i interesów reprezentowanych osób, o ile nie zabrania tego prawo państwa przyjmującego.
- Czuwa, aby obywatele polscy zatrzymani, aresztowani lub w inny sposób pozbawieni wolności w państwie przyjmującym mieli zapewnioną ochronę prawną i traktowanie zgodne z prawem tego państwa oraz z prawem i zwyczajami międzynarodowymi. W szczególności może:
 - zwracać się do sądów i innych organów państwa przyjmującego o udzielenie informacji o przyczynach zatrzymania, aresztowania lub pozbawienia wolności w inny sposób, a zwłaszcza o zarzutach stawianych tym obywatelom;
 - odwiedzać tych obywateli oraz porozumiewać się z nimi w inny sposób;
 - na wniosek obywatela ułatwiać mu porozumiewanie się z rodziną i innymi osobami bliskimi.
- Przyjmuje do depozytu dokumenty, środki płatnicze oraz przedmioty wartościowe, jeżeli jest to niezbędne do ochrony praw i interesów obywateli polskich.
- Wydaje obywatelom polskim paszporty lub inne dokumenty uprawniające do przekraczania granicy, wznawia ich ważność, dokonuje w nich zmian oraz je unieważnia.

**WZÓR WNIOSKU O UDZIELENIE PRZEZ KONSULA POMOCY FINANSOWEJ
NA POWRÓT DO POLSKI, ZA PORECZENIEM MAJĄTKOWYM**

PODSTAWA PRAWNA • Ustawa z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2002 r. nr 215, poz. 1823 z późn. zm.).

XI. UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

30 dni na dostarczenie potwierdzenia

Na urlop należy zabrać ze sobą dokument, który poświadczy prawo do bezpłatnej opieki zdrowotnej. W przypadkach nagłych zachorowań lekarz nie może odmówić pomocy medycznej.

Dokumentem, który potwierdzi ubezpieczenie zdrowotne, a tym samym prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych poza miejscem zamieszkania, może być np. aktualna książeczka ubezpieczeniowa, podstemplowana legitymacja szkolna lub studencka, odcinek emerytury lub renty. Dzieci i kobiety w ciąży oraz w okresie połogu są objęte szczególną opieką medyczną. Mają oni prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych niezależnie od tego, czy są objęte ubezpieczeniem zdrowotnym.

Książeczka podstemplowana

Książeczka ubezpieczeniowa musi być podstemplowana w zakładzie pracy. Stempel w książeczce zachowuje ważność przez trzy miesiące. Jeżeli musielibyśmy udać się do szpitala, to należy pamiętać, że pieczętka w książeczce nie może mieć daty późniejszej niż miesiąc wstecz.

Brak dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie zdrowotne jednak nie pozbawia prawa do opieki medycznej. Można go dostarczyć później. W przypadku:

- nagłego zachorowania,
- wypadku, urazu lub zatrucia,
- stanu zagrożenia życia lub
- porodu

– dowód ubezpieczenia może zostać przedstawiony w innym czasie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od pierwszego dnia np. pobytu w szpitalu. Jeżeli chory nie jest w stanie także w tym czasie dostarczyć potwierdzenia ubezpieczenia, wtedy ma na to jeszcze siedem dni od dnia np. wypisania ze szpitala.

Jeżeli pacjent nie przedstawi dowodu ubezpieczenia w tych terminach lub nie opłacał składki zdrowotnej przez okres dłuższy niż miesiąc, wówczas będzie musiał pokryć koszty udzielonej mu pomocy – np. za pobyt w szpitalu, wyżywienie, przeprowadzone badania i zabiegi. Warto wiedzieć, że jeżeli pracodawca nie opłacał regularnie składki zdrowotnej swoich pracowników, to właśnie on ponosi koszty ich leczenia.

W nagłych przypadkach

W razie wypadku, urazu lub zatrucia, natychmiastowej pomocy poszkodowanemu udzielają lekarz pogotowia lub szpitalnej izby przyjęć. Taka pomoc jest bezpłatna. Udzielając pomocy doraźnej, szpital nie ma prawa żądać skierowania.

W przypadku choroby (np. przeziębienia lub grypy) powinniśmy udać się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Jego obowiązkiem jest udzielenie nam niezbędnej

pomocy i wykonanie bezpłatnych podstawowych badań. Należy jednak pamiętać, że bezpłatna pomoc będzie udzielona tylko w tych placówkach medycznych, które mają podpisany kontrakt z Narodowym Funduszem Zdrowia. Równie dobrze może to być prywatna przychodnia czy gabinet, jak i publiczna placówka ochrony zdrowia.

W czasie urlopu poza stałym miejscem zamieszkania również możemy w nagłej potrzebie skorzystać z porady specjalisty. W przypadku niektórych specjalności niezbędne jest uzyskanie skierowania od lekarza POZ. Do ginekologa, położnika, stomatologa, dermatologa, wenerologa, onkologa i psychiatry skierowanie jest zbędne. Pacjenci, którzy są pod stałą opieką lekarza specjalisty, przed wyjazdem poza miejsce zamieszkania mogą go poprosić o wystawienie skierowania na przejęcie leczenia (w niezbędnym zakresie) na czas wypoczynku. W sytuacji jednak zagrożenia życia specjalista ma obowiązek przyjęcia bez skierowania.

DZIECKO NA KOLONII

Wysyłając dzieci na kolonie lub obóz, należy dokładnie sprawdzić, w jaki sposób organizator wyjazdu zapewni opiekę medyczną podopiecznym. To należy do jego obowiązków. Na terenie obozu powinien być punkt medyczny, lekarz kolonijny oraz pielęgniarka udzielająca świadczeń z zakresu pierwszej pomocy medycznej. Nie wyklucza to oczywiście w uzasadnionych przypadkach skorzystania również z usług zdrowotnych świadczonych przez miejscowego lekarza POZ.

USŁUGI STOMATOLOGICZNE

Jeżeli w trakcie wyjazdu wakacyjnego rozboli ząb, można i wtedy skorzystać z bezpłatnej pomocy medycznej. Należy udać się do najbliższego czynnego lub dyżurującego gabinetu dentystycznego czy pogotowia stomatologicznego. Należy pamiętać o wyborze tych gabinetów, które mają podpisany kontrakt z NFZ. Tylko w takim przypadku udzielone świadczenia stomatologiczne (i to tylko w podstawowym zakresie) będą bezpłatne. Za wszystkie usługi ponadstandardowe (znieczulenie, wykorzystanie lepszych materiałów lub leczenie zachowawcze) trzeba zapłacić z własnej kieszeni.

PODSTAWA PRAWNA • Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 210, poz. 2135 z późn. zm.).

XII. GDZIE I JAK KUPIĆ POLISĘ TURYSTYCZNĄ

Po ubezpieczenie można zadzwonić

O wcześniejszym kupnie polisy ubezpieczenia turystycznego niewiele osób pamięta odpowiednio wcześniej. Dla jadących z biurem podróży to mniejszy problem, bo i tak jest ona w pakiecie z wycieczką. Wyjeżdżający samodzielnie mają jednak coraz więcej możliwości kupna polisy niemal od ręki, np. przez telefon czy internet.

Ci, którzy jadą z biurem podróży nie muszą zajmować się uzyskaniem ubezpieczenia, bo polisa jest obecnie częścią oferty sprzedaży wycieczek. Najczęściej jest to oferta towarzystwa Signal Iduna, specjalizującego się we współpracy z biurami podróży. Co prawda przewiduje ono najczęściej pokrycie kosztów leczenia do zaledwie 10 tys. euro,

ale w przypadku podróży do krajów UE taki limit można uznać za akceptowalny. Jako obywatele państwa członkowskiego UE mamy bowiem prawo do skorzystania z publicznej opieki zdrowotnej, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Aby to prawo potwierdzić, trzeba przed wyjazdem uzyskać w kraju europejską kartę ubezpieczenia zdrowotnego (o EKUZ napisaliśmy na poprzednich stronach dodatku).

Jeśli posiadamy polisę i EKUZ, scenariusz postępowania po wypadku wygląda następująco: z polisy mamy gwarancję zorganizowania opieki po wypadku i pokrycia jej kosztów do wyznaczonego w niej limitu.

Uprawnienie z dwóch źródeł

Gdy zbliża się czas, w którym limit ulega wyczerpaniu, można kontynuować leczenie w publicznych placówkach. Gdyby nie to, trzeba by się leczyć na własny koszt albo poddać się transportowi do Polski. Nie zawsze jest to możliwe. Ubezpieczyciele chętnie podają przykład samotnej emerytki, która poleciała do Turcji z polisą na 10 tys. euro. Po wypadku została poddana leczeniu, suma ubezpieczenia szybko się wyczerpała, a wciąż jej stan nie pozwalał na przewiezienie do Polski. Ostatecznie towarzystwo dołożyło z własnej kieszeni. Gdyby chora miała rodzinę, to od niej ubezpieczyciel domagałby się pieniędzy.

Po co dodatkowa polisa

Jeśli lecimy do kraju poza UE lub chcemy mieć zagwarantowaną ciągłość opieki w tym samym standardzie – nawet jadąc z biurem podróży – warto kupić dodatkową polisę turystyczną. Jak to zrobić w ostatniej chwili? Ci, którzy lecą lub jadą w zwykłych godzinach pracy sklepów, mają jeszcze szansę na zakup polisy na lotnisku czy niektórych dworcach. Można też zatrzymać się przy pierwszej placówce dowolnego towarzystwa, które oferuje takie polisy. W praktyce można to zrobić u większości liczących się ubezpieczycieli, czyli: Allianz, Compensie, Ergo Hestii, Generali, HDI Asekuracja, PTU, PZU, Warcie czy Uniqa. Pewnym wyjściem z sytuacji jest dokonanie zakupu on-line lub telefonicznie, ale to opcja głównie dla posiadaczy kart kredytowych.

Zakup w drodze na lotnisko

Na razie jedynym ubezpieczycielem, który wystawia polisy turystyczne na telefon, jest PZU. Można tam zadzwonić i po wyborze opcji trzeba podać numer karty. Po uzyskaniu autoryzacji generowany jest SMS z informacją o numerze polisy i telefonie kontaktowym do call center, gdzie trzeba dzwonić w razie wypadku. Te dane może też podać operator sprzedający nam polisę. Przez telefon polisę turystyczną można też kupić w Link4, ale to oferta tylko dla klientów, tego towarzystwa, którzy mają już ubezpieczenie komunikacyjne.

Polisę PZU można kupić też przez internet, ale na stronie Inteligo. To jednak tylko oferta dla klientów tego banku. Podobnie jest w przypadku współpracy Generali i mBanku, na którego stronach można kupić ubezpieczenie podróżne. W tym wypadku jednak nabycie polisy idzie jednak nieco wolniej. Co prawda po odebraniu płatności w ramach tzw. mTransferu, co zapewnia szybki przepływ gotówki, towarzystwo wysła SMS z informacją o zawartej umowie. Daje sobie jednak na to aż 24 godziny. W praktyce jest to jednak szybciej, ale tylko jeśli transakcji dokonujemy przed godziną 15. Jeśli ubezpieczenie kupione zostało w dniu roboczym po godzinie 15, numer polisy zostanie przesłany następnego dnia roboczego po dokonaniu zakupu.

Szybciej odbywa się to w Allianz Direct. Tam po opłaceniu składki albo kartą kredytową lub przelewem bezpośrednim z banku (mBank, Inteligo, Multibank, BZ WBK, Nordea, Bank BPH), informacja o zawarciu umowy jest wysyłana na e-mail kilka minut po opłaceniu składki. Sama polisa jest dostępna po zalogowaniu na specjalnym koncie w serwisie towarzystwa.

Widać więc, że choć możliwości zakupu polisy przez internet i telefon są coraz większe, to są zarezerwowane dla niektórych grup klientów, dysponujących kartą kredytową lub kontem w banku internetowym. Co jednak ważne, polisę może kupić dowolna osoba, pod warunkiem, że poda dane osoby, która ma być ubezpieczona. W ten sposób np. syn może kupić polisę dla swoich rodziców. Co ciekawe, polisę można kupić też dla osoby, która już jest za granicą. W takim wypadku jednak ochrona będzie zaczynała się w ciągu 48 godzin od zawarcia umowy. Chodzi o uniknięcie przypadków, w których klient będzie chciał się ubezpieczyć już po szkodziu.

Wyjazd rodzinny

Wyjeżdżający całą rodziną, a szczególnie z dziećmi, powinni kupić najszerszy zakres polisy turystycznej. Podstawowe pakiety nie dają bowiem np. gwarancji opieki nad dziećmi czy w ogóle osobami towarzyszącymi.

W wariantach oferowanych przez PZU znajdziemy np. opcje opieki nad niepełnoletnimi dziećmi, transportu osób towarzyszących do kraju czy koszty noclegu. Gwarancja opieki nad dzieckiem zadziała jednak tylko, gdy np. rodzic podróżuje sam z dzieckiem i to w dodatku niepełnoletnim. Wtedy towarzystwo organizuje transport do wskazanej osoby w kraju, pokrywa jego koszty i zapewnia opiekę nad dzieckiem.

W ofertach towarzystw istnieje też możliwość pokrycia kosztów hotelu, jeśli hospitalizacja członka rodziny (np. małżonka) przeciągnęła się dłużej niż wynosił termin pobytu za granicą. Jednak np. w Allianz Globtroter to uprawnienie przysługuje tylko jednej osobie i nie dłużej niż przez siedem dni, a koszt jednego noclegu nie może przekroczyć 75 euro. Pozostaje jednak problem, co zrobić w tym czasie z dziećmi. Zapewne skończy się tak, że zdrowy rodzic będzie musiał wrócić do domu z dziećmi i nie wiadomo, czy miałby prawo do powrotu do małżonka na koszt ubezpieczyciela. Towarzystwa zastrzegają, że pokrywają koszty wizyty osoby bliskiej, jeśli hospitalizacja trwa dłużej niż siedem dni.

Polisa tylko dla zdrowych

Jeśli polisa kosztów leczenia ma zadziałać za granicą, trzeba spełnić wiele warunków dotyczących zdrowia. Osoby schorowane mogą mieć problem z uzyskaniem pokrycia kosztów leczenia, chyba że opłacą dodatkową składkę, ale to oznacza 2–3-krotny jej wzrost. Towarzystwa nie pokrywają kosztów, jeśli konieczność leczenia to skutek:

- chorób przewlekłych (zaostżenia mogą być objęte),
- niewykonania zabiegu operacyjnego czy leczenia szpitalnego przed wyjazdem, jeśli były takie wskazania,
- kontynuacji leczenia; chorób, co do których istniały przeciwwskazania lekarskie do odbycia podróży,
- chorób, z którymi związana była hospitalizacja ubezpieczonego w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed zawarciem umowy ubezpieczenia (z możliwością wyłączenia zaostżeń chorób przewlekłych),

- niepoddania się szczepieniom lub innym zabiegom prewencyjnym koniecznym przed podróżami do tych krajów, w których są wymagane,
 - epidemii oraz skażeń,
 - wszelkich chorób somatycznych (np. zawał serca, udar mózgu) i psychicznych.
- Towarzystwa pokrywają koszty leczenia tylko do czasu, gdy stan zdrowia umożliwia transport do Polski.

POLISY W SYSTEMIE DIRECT

Z internetu:

www.allianzdirect.pl

www.generali.pl

www.hestia.pl

www.warta.pl

www.mbank.pl

www.inteligo.pl

www.signal-iduna.pl

www.benefia24.pl

Przez telefon:

PZU – 0801 102 102 lub 022 566 55 55

Link4 – 4444444 (tylko dla posiadaczy polis komunikacyjnych firmy)

GDZIE MOŻNA KUPIĆ POLISĘ TURYSTYCZNA

- w biurze podróży – w ramach wycieczki lub samodzielnie
- na lotnisku – w punktach sprzedaży
- w placówkach towarzystw
- u agentów ubezpieczeniowych
- przez internet lub telefon

XIII-Odpowiedzialność hotelarza

Odpowiedzialność hotelarza czy organizatora imprezy turystycznej za rzeczy wniesione do hotelu jest tematem budzącym wiele kontrowersji – podkreśla Federacja Konsumentów na swojej stronie internetowej.

Obowiązki z kodeksu

Podróźni często spotykają się tam z wywieszkami informującymi, za co hotel nie odpowiada. Tymczasem odpowiedzialność hotelarza za rzeczy osoby korzystającej z usług hotelu wynika wprost z kodeksu cywilnego i powstaje z chwilą ich wniesienia do hotelu. Jak podkreśla FK, właściciel hotelu nie może swojej odpowiedzialności ograniczyć ani wyłączyć. Nie może tego zrobić ani w umowie z klientem, ani wywieszając w recepcji informacje na ten temat. Próby uchylecia się przez hotel od odpowiedzialności za rzeczy klienta nie wywierają żadnych negatywnych skutków prawnych wobec konsumenta, nie uszczuplają jego praw.

Wina poszkodowanego

W niektórych sytuacjach jednak hotel nie będzie odpowiadał za szkodę poniesioną przez gościa. Jak wskazuje Federacja, będzie tak w przypadku, gdy do szkody dojdzie np. z powodu wyłącznej winy poszkodowanego – kiedy pozostawi otwarte okno na parterze w pokoju hotelowym czy wyjdzie i nie zamknie drzwi na klucz. Federacja Konsumentów zwraca także uwagę na inne aspekty. Oto jej kolejne wyjaśnienia.

Odpowiedzialność materialna hotelarza za szkody spowodowane utratą lub uszkodzeniem rzeczy (nawet kosztowności) wniesionych przez gości jest ograniczona. W stosunku do jednego gościa maksymalna odpowiedzialność jest ograniczona do kwoty równej stukrotnej cenie wynajęcia pokoju, liczonej za jedną dobę (w praktyce kwota ta może wchodzić w grę w razie utraty lub uszkodzenia więcej niż jednej rzeczy).

Jednak odpowiedzialność za jedną rzecz nie może przekroczyć wysokości pięćdziesięciokrotnej należności za zakwaterowanie liczonej za dobę.

Jest to maksymalna wysokość odszkodowania. Jeżeli wyrządzona turyście szkoda ma niższą wartość, może on domagać się tylko kwoty odpowiadającej poniesionym przez niego stratom.

Limitów tych nie stosuje się w przypadku, gdy hotelarz przyjął rzeczy na przechowanie albo odmówił ich przyjęcia, mimo że był do tego zobowiązany oraz kiedy szkoda wynika z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa jego bądź osoby u niego zatrudnionej.

W razie utraty lub uszkodzenia rzeczy wniesionych do hotelu poszkodowany zobowiązany jest niezwłocznie zawiadomić o tym hotelarza, w przeciwnym razie jego roszczenia wygasają. Dla celów dowodowych należy zrobić to w formie pisemnej.

Do kogo z roszczeniem

Jeżeli w czasie trwania wycieczki skradziono rzeczy w hotelu (zarówno w kraju, jak i za granicą, a umowę zawarto w Polsce), Federacja radzi z roszczeniami odszkodowawczymi zwrócić się bezpośrednio do biura podróży, które było organizatorem wypoczynku. Należy powołać się na art. 11a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych. O kradzieży należy również zawiadomić hotelarza w celu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego.

XIV - Jak działa system oc W Europie?

Zasady odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez kierowcę zależą od tego, w jakim kraju miał miejsce wypadek i kto jest poszkodowany. Podstawową zasadą jest, że jeśli Polak spowoduje wypadek za granicą, w którym poszkodowany jest obcokrajowiec, to ubezpieczyciel, który wystawił polisę OC, odpowiada do limitu obowiązującego w danym kraju.

Przy czym trzeba pamiętać, że w przypadku przekroczenia limitu odpowiedzialność pokrycia szkody spoczywa bezpośrednio na sprawcy. Oznacza to, że może odpowiadać za szkody całym swoim majątkiem. Jest to o tyle istotne, że jeśli spowodujemy wypadek w Polsce, w którym poszkodowany będzie Niemiec – czy jeszcze gorzej – kilku, nasz ubezpieczyciel będzie odpowiadał do limitu obowiązującego w Polsce. Obecnie wynosi on 1,5 mln euro w przypadku szkód osobowych, ale co istotne, jest to limit na wszystkie osoby uczestniczące w zdarzeniu. Oznacza to, że jeśli poszkodowanych jest pięć osób, każda z nich będzie mogła liczyć na nie więcej niż 300 tys. euro odszkodowania. Na

pierwszy rzut oka to dużo. Niewiele osób jednak pamięta, że wypadek może skończyć się nie tylko wypłatą jednorazowego odszkodowania, ale też dożywotnią rentą, która uwzględnia wysokość zarobków. Te – jak wiadomo – są w Niemczech znacznie wyższe niż w Polsce.

Z drugiej strony, jeśli to Polak będzie poszkodowany za granicą, np. w Niemczech przez Niemca, to będzie mógł liczyć na wypłatę według tamtejszego limitu, czyli 2,5 mln euro za szkody na osobie. Co ważne, będzie tak samo, jeśli sprawcą wypadku będzie obywatel każdego innego kraju UE. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy za granicą zderzamy się z Polakiem. Wtedy do tej szkody będzie miał zastosowanie limit na polskich polisach OC komunikacyjnego.

Co zrobić po szkodzie za granicą? Jedną z pierwszych czynności, jaką podejmujemy, jest złożenie zapytania w PBUK odnośnie danych ubezpieczyciela OC sprawcy i jego reprezentanta ds. roszczeń na terytorium Polski. Takim reprezentantem będzie najczęściej polski zakład ubezpieczeń. Po otrzymaniu wnioskowanych przez nas informacji udajemy się do ustalonego reprezentanta ds. roszczeń, czyli polskiego ubezpieczyciela i zgłaszamy szkodę, tj. wypełniamy formularz oraz składamy stosowne dokumenty.

Reprezentant do spraw roszczeń stosownie do art. 83 i n. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (Dz. U. z 2003 r. nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) jest obowiązany co do zasady, w terminie trzech miesięcy od dnia zgłoszenia przez poszkodowanego lub uprawnionego żądania odszkodowawczego, do udzielenia odpowiedzi na zgłoszone żądanie wraz z uzasadnieniem.

Gdy stanowisko reprezentanta ds. roszczeń dotyczące wysokości odszkodowania nie będzie nas satysfakcjonowało, wówczas jedyną drogą na dochodzenie dalszych roszczeń jest przekazanie sprawy do niemieckiej kancelarii prawnej i wytoczenie na terytorium Niemiec powództwa – oczywiście po wyczerpaniu drogi postępowania przedsądowego. Konieczność dalszego prowadzenia sprawy na terytorium Niemiec wynika z tego, że prawem właściwym dla zaistniałego zdarzenia jest prawo niemieckie, a polskie prawo nie wskazuje PBUK jako podmiotu biernie legitymowanego w procesie o zapłatę odszkodowania w sytuacji, gdy reprezentant nie zaspokoi wszystkich, roszczeń osób poszkodowanych.

XV- Towary zwolnione z ceł

Towary zwolnione z ceł

Od chwili akcesji do Unii Europejskiej Polska jest objęta unią celną. W związku z tym nie płaci się cła od towarów przywożonych z krajów członkowskich UE. Należności przywozowe pobierane są natomiast od towarów wprowadzanych na obszar Wspólnoty – a zatem i Polski – spoza Unii.

Niektóre są jednak z ceł zwolnione. Głównym dokumentem stanowiącym podstawę do zwolnień jest rozporządzenie Rady (EWG) nr 918/83 z dnia 28 marca 1983 r. ustanawiające wspólnotowy system zwolnień celnych – przypomina służba celna (patrz www.mf.gov.pl).

Bagaż osobisty

Zwolnienie obejmuje bagaż osobisty pod warunkiem, że wwożone towary nie mają charakteru handlowego. Za bagaż osobisty uważa się cały bagaż, który podróżny jest w stanie przedstawić organom celnym przy wjeździe, jak również każdy bagaż przedstawiony tym samym organom w późniejszym terminie – trzeba jednak posiadać dowód na to, że przy wjeździe bagaż został zarejestrowany jako bagaż towarzyszący przez przedsiębiorstwo, które dokonało jego przewozu do Wspólnoty z państwa trzeciego, z którego przybył podróżny.

Za niehandlowe uznaje się towary, które mają charakter okazjonalny i są przeznaczone do własnego użytku podróżnych lub ich rodzin, albo są przeznaczone na prezenty. Rodzaj i ilość tych towarów powinna być taka, aby nie wskazywała na przywóz w celu handlowym.

Limity ilościowe

Podróżnych obowiązują także limity ilościowe na niektóre rodzaje towarów wolnych od należności przywozowych. Osoby, które ukończyły 17 lat, mogą przywieźć bez cła:

– wyroby tytoniowe w ilości:

- 200 papierosów lub
- 100 cygaretek (cygar o masie nie przekraczającej 3g/szt.), lub
- 50 cygar, lub
- 250 g tytoniu do palenia

lub proporcjonalną ilość tych różnych produktów w zestawie;

– spirytus i napoje alkoholowe w ilości:

- napoje destylowane i spirytusowe o objętościowej mocy alkoholu przekraczającej 22 proc. obj.; nieskażony alkohol etylowy o objętościowej mocy alkoholu wynoszącej 80 proc. obj. lub więcej: 1 litr, lub
 - napoje destylowane i spirytusowe, aperitify na bazie wina lub alkoholu, tafia, sake lub podobne napoje o objętościowej mocy alkoholu nieprzekraczającej 22 proc. obj.; wina musujące, wina likierowe: 2 litry, lub
- proporcjonalny asortyment tych produktów w zestawie i
- wina nie musujące: 2 litry.

Ponadto podróżny może przywieźć bez cła nie więcej niż 50 gramów perfum i nie więcej niż 250 ml wód toaletowych, a produktów leczniczych – w ilości przeznaczonej na własne potrzeby.

Oprócz powyższych towarów można przywieźć rzeczy o łącznej wartości nieprzekraczającej 175 euro. Większe ograniczenia wartościowe mają podróżni, którzy nie ukończyli 15 roku życia. Bez cła mogą przywieźć w bagażu osobistym rzeczy o łącznej wartości do 90 euro.

W strefie nadgranicznej

Inaczej niż większość podróżnych traktowane są także osoby, które mieszkają w strefie nadgranicznej. Są one zwolnione od należności przywozowych, jeżeli przywiozą do kraju towary w ilościach nie przekraczających określonych limitów.

Wynoszą one:

- w przypadku napojów alkoholowych:
 - napoje powstałe w wyniku destylacji i napoje spirytusowe o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu powyżej 22 proc., alkohol etylowy nieskażony o objętościowej mocy alkoholu wynoszącej 80 proc. i więcej – 0,5 litra, albo
 - napoje powstałe w wyniku destylacji i napoje spirytusowe, aperitify na bazie wina lub alkoholu, ratafia, sake lub podobne napoje o rzeczywistej mocy objętościowej alkoholu nie przewyższającej 22 proc., wina musujące, wina wzmocnione – 0,5 litra i
 - wina niemusujące – 0,5 litra;
- w przypadku tytoniu i wyrobów tytoniowych:
 - papierosy – 20 sztuk, albo
 - cygaretki (cygara o masie nie przekraczającej 3 g) – 15 sztuk, albo
 - cygara – 5 sztuk, albo
 - tytoń, tabaka – 20 gramów;
- w przypadku perfum – 25 gramów; wód toaletowych – 0,1 litra;
- produktów leczniczych – ilości przeznaczone na potrzeby osobiste podróżnego.

Wartość zwolnionych od należności przywozowych innych towarów przywożonych przez mieszkańców strefy nadgranicznej nie może przekraczać równowartości 80 euro. Zasady te określa rozporządzenie ministra finansów z dnia 26 kwietnia 2004 r. w sprawie ograniczenia wartości i ilości zwolnionych od należności przywozowych towarów przywożonych w bagażu osobistym podróżnego (Dz.U. nr 97, poz. 968).

Zgłoszenie celne

Zgodnie z prawem celnym towary przywożone spoza Unii Europejskiej podlegają zgłoszeniu celnemu, które należy złożyć najpóźniej w chwili przystąpienia organu celnego do kontroli. Zgłoszenie nie musi być pisemne. Częściej stosowane jest ustne, jeśli przedmioty nie mają charakteru handlowego. Służba Celna wyjaśnia, że jeśli przywóz towarów dokonywany przez podróżnego wiąże się z powstaniem należności celnych, po dokonaniu przez niego ustnego zgłoszenia, funkcjonariusz wystawia dokument potwierdzający dokonanie zgłoszenia celnego, w którym oblicza należności celne i podatkowe dotyczące przywożonego towaru, które muszą być uiszczone przez podróżnego.

Ustne zgłoszenie nie jest możliwe w przypadku towarów, które podlegają środkom zakazów lub ograniczeń albo jakimkolwiek innym szczególnym formalnościom.

Równie częsta jest także inna forma zgłoszenia celnego, polegająca na tzw. dokonaniu czynności przewidzianej przepisami prawa celnego. Chodzi o:

- w przypadku dostarczenia towarów do urzędu celnego (lub miejsca wyznaczonego lub uznanego przez organ celny):
 - przejście zielonym pasem lub „nic do zgłoszenia” w urzędzie celnym, w którym istnieje system dwóch pasów,
 - przejście przez urząd nieposiadający dwóch kontrolowanych pasów, bez dokonywania zgłoszenia z własnej woli;
- w przypadku zwolnienia z obowiązku dostarczenia towarów do urzędu celnego zgodnie z przepisami wykonawczymi do art. 38 ust. 4 Wspólnotowego Kodeksu Celnego (m.in. ruch turystyczny, ruch przygraniczny) – samo przekroczenie granicy obszaru celnego Wspólnoty.

W opisany powyżej sposób mogą być zgłoszone do procedury dopuszczenia do obrotu wyłącznie towary pozbawione charakteru handlowego, znajdujące się w bagażu osobistym podróżnego i uprawnione do zwolnienia od należności celnych przywozowych albo na podstawie wspomnianego rozporządzenia Rady (EWG), albo jako towary powracające.
